

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ.Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας : 10679, Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Δημητρόπουλος
Τηλέφωνο : 2131339775
E-mail : d.dimitropoulos1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Γεώργιο Λογιάδη
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στη με αριθμ. πρωτ. 2474 / 21.4.2021 αναφορά.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 2474/21.4.2021 αναφοράς, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Λογιάδης και μας διαβίβασε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, από πλευράς αρμοδιότητάς μας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Για τη στήριξη της πράσινης οικονομίας αλλά και ειδικότερα των πληττόμενων επιχειρήσεων έχει θεσπιστεί σειρά φορολογικών μέτρων για την ενίσχυση, μεταξύ άλλων, και των ιδιοκτητών, μισθωτών και εκμισθωτών επιβατηγών δημοσίας χρήσης:

Με το άρθρο δεύτερο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 68/20-3-2020 με θέμα «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και ανήκει σε συγκεκριμένους κλάδους επιχειρήσεων, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος, ή και του συνολικού μισθώματος υπό προϋποθέσεις, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων. Η απαλλαγή επεκτάθηκε σε μισθώσεις κύριας κατοικίας και μισθώσεις εξαρτημένων μελών εργαζομένων των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει ανασταλεί, υπό προϋποθέσεις.

Περαιτέρω, με το άρθρο τρίτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 75/30- 3-2020 με θέμα «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), παρέχεται κρατική ενίσχυση με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής» στις πληγείσες επιχειρήσεις.

Στη συνέχεια με το άρθρο 11 του ν. 4690/2020 (Α' 104/30-5-2020), όπως ισχύει, μειώνονται οι συντελεστές Φ.Π.Α. από την 1η Ιουνίου 2020 έως και την 31η Οκτωβρίου 2020 για συγκεκριμένα

αγαθά και υπηρεσίες. Ειδικότερα, στις υπηρεσίες μεταφοράς προσώπων και των αποσκευών τους ο συντελεστής Φ.Π.Α. ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%).

Με το άρθρο 8 του ν. 4710/2020 (Α' 142/23-7-2020) με τίτλο «Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις» αυξήθηκαν οι συντελεστές φορολογικής απόσβεσης, σε πενήντα τοις εκατό (50%) για οχήματα μηδενικών ρύπων, για μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων μηδενικών ρύπων και για τα μέσα μαζικής μεταφοράς ατόμων μηδενικών ρύπων, σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για οχήματα χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ., για μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. και για τα μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ.

Με το ν. 4714/2020 (Α' 148/31-7-2020) θεσμοθετείται η μείωση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 ανάλογα με το ποσοστό μείωσης του κύκλου εργασιών που δηλώνεται για σκοπούς Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) του πρώτου εξαμήνου του 2020 έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2019 ή ακόμα και ο μηδενισμός της σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Με το ν. 4728/2020 (Α' 186/29-9-2020) επεκτείνεται η χρονική διάρκεια της μείωσης των συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών μεταφοράς προσώπων και των αποσκευών τους) μέχρι την 30η Απριλίου 2021 (άρθρο 10). Η αρχική πρόβλεψη ήταν οι μειωμένοι συντελεστές να ισχύσουν μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2020, όπως αναφέρεται παραπάνω.

Με το ν. 4738/2020 (Α' 207/27-10-2020) θεσμοθετείται, μεταξύ άλλων, η απαλλαγή για το φορολογικό έτος 2020 της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα εισοδήματα του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με το ν. 4787/2021 (Α' 44/26-3-2021) παρατείνεται εκ νέου η ισχύς των μειωμένων συντελεστών Φ.Π.Α. για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς προσώπων και των αποσκευών τους) έως και την 30η Σεπτεμβρίου 2021 (άρθρο ενδέκατο).

Τέλος, με το ν. 4799/2021 (Α' 78/18-5-2021) μειώνεται η προκαταβολή φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα των φυσικών προσώπων από εκατό τοις εκατό - 100% - σε πενήντα πέντε τοις εκατό - 55% -. Η μείωση ισχύει για την προκαταβολή φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 και επόμενων (άρθρο 119). Επίσης, απαλλάσσονται από την επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος – και για το φορολογικό έτος 2021 - τα εισοδήματα που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία στο δημόσιο τομέα και τις συντάξεις (άρθρο 121).

Β. Με την αριθμ. C(2020) 1863/19.03.2020 Ανακοίνωση της ΕΕ, όπως ισχύει¹ (Προσωρινό Πλαίσιο), εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού (Covid-19).

Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω ανακοίνωσης, η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων -αρμόδια για τον έλεγχο της συμβατότητας μέτρων που λαμβάνονται από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία με

¹https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/TF_informal_consolidated_version_as_amended_28_january_2021_el.pdf.

τους ενωσιακούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων και την κοινοποίησή τους προς έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), όπου απαιτείται- μερίμνησε για την κοινοποίηση προς την ΕΕ των ακόλουθων καθεστώτων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών:

- του καθεστώτος της επιστρεπτέας προκαταβολής το οποίο εγκρίθηκε με την με αριθ. C (2020) 2281/7.4.2020 (SA 56815) απόφαση της ΕΕ και των τροποποιήσεων του πρώτου κύκλου και του δεύτερου κύκλου τα οποία εγκρίθηκαν με την με αριθ. C (2020) 5404/31.07.2020 (SA 58047) όμοια, ενώ με τις αριθμ. C (2020) 8571 final/ 27.11.2020 και C(2020)9583 final/21.12.2020 αποφάσεις της ΕΕ εγκρίθηκαν ο τρίτος και ο τέταρτος κύκλος του μέτρου. Σημειώνεται ότι πρόσφατα κοινοποιήθηκε και ο πέμπτος κύκλος της επιστρεπτέας προκαταβολής στην ΕΕ για έγκριση, ενώ επίκειται η κοινοποίηση του έκτου και έβδομου κύκλου. Σκοπός του μέτρου είναι η ενίσχυση επιχειρήσεων ανεξαρτήτως κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, που έχουν πληγεί λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού Covid-19 (επιμέρους διαστήματα ανά κύκλο), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις οικείες υπουργικές αποφάσεις. Το μέτρο συνίσταται στην παροχή ενίσχυσης συγκεκριμένου ύψους, το οποίο, πληρουμένων συγκεκριμένων προϋποθέσεων, επιστρέφεται εν μέρει στο κράτος.

Βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων, κατά τον έκτο κύκλο της Επιστρεπτέας Προκαταβολής καταβλήθηκε ενίσχυση ύψους 524,6 εκατ. ευρώ σε περισσότερες από 280.000 επιχειρήσεις. Αθροιστικά, μέσα από τους έξι πρώτους κύκλους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής έχει χορηγηθεί χρηματοδοτική στήριξη συνολικού ύψους 7,3 δισ. ευρώ, ενώ υλοποιείται ο έβδομος κύκλος του μέτρου.

Παράλληλα, καθίσταται μη επιστρεπτέο μέρος της ενίσχυσης που δόθηκε κατά τους τρεις πρώτους κύκλους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής, βάσει κριτηρίων για τις απώλειες τζίρου που υπέστησαν οι επιχειρήσεις εντός του 2020. Η απαλλαγή φτάνει έως και 50%, ενώ απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διατήρηση των θέσεων εργασίας που προβλεπόταν στον κάθε κύκλο. Ακόμη, παρατείνεται, για όλους τους κύκλους, η περίοδος αποπληρωμής από 40 σε 60 δόσεις, ενώ δίνεται η δυνατότητα εφάπαξ επιστροφής του ποσού, με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού.

- του καθεστώτος αποζημίωσης ειδικού σκοπού σε αυτοαπασχολούμενους, ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων, συμπλοιοκτηστές, κοινωνίες αστικού ή κληρονομικού δικαίου κερδοσκοπικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κοινωνίες κληρονόμων εταίρων Ε.Π.Ε, καθώς και επιχειρήσεις με τη μορφή ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, περιορισμένης ευθύνης εταιρειών και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), εκτός των ανωνύμων εταιρειών, οι οποίες δεν απασχολούν εργαζόμενους ή απασχολούν μέχρι και είκοσι (20) εργαζόμενους (ήτοι σε υποσύνολο των ΜΜΕ) και οι οποίοι πληρούν τις τιθέμενες στις σχετικές ΚΥΑ προϋποθέσεις. Έχουν λάβει χώρα τέσσερις κύκλοι (σχετικές οι εγκριτικές αποφάσεις της ΕΕ με αριθ. C (2020) 3189 final/11.5.2020 και C (2020) 5376/30.7.2020, C (2020) 7451/22.10.20) Ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου ανήλθε κατ' εκτίμηση σε 550.000.000 €,
- του καθεστώτος συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω της νόσου Covid-19 - Πρόγραμμα Γέφυρα (ν. 4714/2020). Με το εν λόγω καθεστώς οφειλέτες, εγγυητές ή συνοφειλέτες πάσης φύσεως δανείων (στεγαστικών, καταναλωτικών, επιχειρηματικών) που εξασφαλίζονται με την πρώτη κατοικία τους, εφόσον έχουν πληγεί από την πανδημία του Covid-19 και πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια και λοιπές προϋποθέσεις, μπορούν να ωφεληθούν από την συνεισφορά του Δημοσίου επί των ως άνω

δανειακών οφειλών τους για διάστημα 9 μηνών. Το καθεστώς εγκρίθηκε με την αριθμ. C (2020) 7981 final/12.11.20 απόφαση της ΕΕ,

- του καθεστώτος συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή επιχειρηματικών δανείων πληγείσων λόγω της νόσου Covid-19 ΜΜΕ επιχειρήσεων - Πρόγραμμα Γέφυρα II, συνολικού ανώτατου προϋπολογισμού περί των 793.000.000 €, βάσει του τμήματος 3.1 του ΠΠ (ν. 4790/2021. Με το εν λόγω καθεστώς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με την έννοια του Παραρτήματος Ι του Καν. 651/2014, εφόσον έχουν πληγεί από την πανδημία του Covid-19 και πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια και λοιπές προϋποθέσεις, μπορούν να ωφεληθούν από την συνεισφορά του Δημοσίου επί των επιχειρηματικών οφειλών τους για διάστημα 8 μηνών. Η έγκρισή του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναμένεται άμεσα. Το καθεστώς εγκρίθηκε με την αριθμ. C (2021) 3523 final/12.05.21 απόφαση της ΕΕ και

Το ΠΠ, μετά την τέταρτη τροποποίηση, προβλέπει επιπλέον στο τμήμα 3.12 τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων υπό τη μορφή στήριξης για μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 1^{ης} Μαρτίου 2020 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 2021 σε επιχειρήσεις που κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου υφίστανται μείωση του κύκλου εργασιών κατά τουλάχιστον 30% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2019.

Μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες είναι οι πάγιες δαπάνες που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου οι οποίες δεν καλύπτονται ούτε από τα κέρδη (δηλαδή έσοδα μείον μεταβλητές δαπάνες) κατά την ίδια περίοδο ούτε από άλλες πηγές, όπως ασφάλιση, προσωρινά μέτρα ενίσχυσης που καλύπτονται από την παρούσα ανακοίνωση ή στήριξη από άλλες πηγές. Η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος και η ανώτατη ένταση ενίσχυσης είναι 70% επί των επιλέξιμων δαπανών (90% για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις).

Η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που ήταν ήδη προβληματικές (κατά την έννοια της παρ. 18 του αρ. 2 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία -651/2014) την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, μπορούν να χορηγηθούν ενισχύσεις σε πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις που ήταν ήδη προβληματικές την 31^η Δεκεμβρίου 2019 υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάγονται σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου και δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή ενίσχυση αναδιάρθρωσης.

Βάσει της δυνατότητας του τμήματος 3.12, έχει επικοινωνηθεί, εν είδει προκοινοποίησης, προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιαζόμενο καθεστώς επιδότησης παγίων δαπανών με τη μορφή «πιστωτικού» απαλλαγής από ασφαλιστικές εισφορές και φορολογικές οφειλές προς εξόφληση οφειλών της επιχείρησης (όσων προκύψουν έως 31.12.21) με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: Ο προϋπολογισμός του καθεστώτος θα ανέρχεται συνολικά στα 500.000.000 ευρώ. Οι δικαιούχοι θα ανήκουν στους άμεσα πληττόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας -όπως αυτοί θα προσδιοριστούν από το Υπουργείο Οικονομικών, θα παρουσιάζουν μείωση τζίρου 30% το 2020 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, με ειδική μέριμνα για τις νέες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που άνοιξαν πρόσφατα υποκατάστημα, ζημία το 2020 σε σχέση με το 2019 και θα απασχολούν εργαζομένους.

Επιλέξιμες δαπάνες θα είναι το κόστος προσωπικού, οι δαπάνες ενοικίων οι δαπάνες ενέργειας, οι δαπάνες ύδρευσης και οι δαπάνες τηλεπικοινωνιών. Το ποσοστό επιδότησης αφαιρουμένων τυχόν άλλων ενισχύσεων θα καθοριστεί με βάση τους διαθέσιμους πόρους και τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων και σε κάθε περίπτωση δεν θα υπερβαίνει τις οριζόμενες στο Τμήμα 3.12 του ΠΠ

εντάσεις ενίσχυσης, ενώ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,5 εκατ. ευρώ. Η διαβούλευση με την Επιτροπή είναι σε εξέλιξη.

Σημειώνεται πως, εκτός από το ΠΠ, οι ελληνικές αρχές δύνανται, προς στήριξη συγκεκριμένων κλάδων επιχειρήσεων/επαγγελματιών, να θεσπίσουν καθεστώς στήριξης με (ενωσιακή) νομική βάση α) τους υφιστάμενους απαλλακτικούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων (πχ Καν. 651/2014 ή Καν. 702/2014 για τη γεωργία, ή Καν. 1388/2014 για την αλιεία και υδατοκαλλιέργεια) ή τους κανονισμούς ήσσονος σημασίας (πχ Καν. 1407/2013 ή 1408/2014 για τη γεωργία ή 717/2014 για την αλιεία και υδατοκαλλιέργεια), χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση στην ΕΕ (εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις) ή β) το άρθ. 107 παρ. 2 στοιχείο β' της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πληρουμένων των σχετικών προϋποθέσεων, κατόπιν κοινοποίησης προς έγκριση από την ΕΕ.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Οικονομικών παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις που σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού COVID – 19 και τις επιπτώσεις στις επιχειρήσεις, στους εργαζόμενους και στην οικονομία και θα προχωρήσει αν κριθεί σκόπιμο σε νέες πρωτοβουλίες στήριξης των πληγέντων στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Επίσης, μελετά τα αιτήματα φορέων και πολιτών για βελτιώσεις και ελαφρύνσεις στη φορολογία. Οι πρόσθετες παρεμβάσεις και τα μέτρα που σχεδιάζονται, ανακοινώνονται από το γραφείο τύπου του Υπουργείου Οικονομικών στον ιστότοπο (www.minfin.gr) και συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα: <https://www.minfin.gr/web/guest/grapheio-typou>.

Γ. Τέλος, σας αποστέλλουμε συνημμένα τα με αριθμ. πρωτ. ΔΕΑΦ Α 1044909 ΕΞ 2021/28.5.2021 και ΔΕΕΦ Α 1045563 ΕΞ 2021/1.6.2021 έγγραφα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Συνημμένα: 4 σελ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού Φορολ. Πολιτικής & Δημ. Περιουσίας
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Φορολ. Πολιτικής & Δημ. Περιουσίας
5. Δ/ση Φορολογικής Πολιτικής
6. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου